

Ter gedachtenis aan:

GERRIT van den OEVER,

In leven Commies ter Secretarie van Kampen.

In den zomer van 1943 zat te Vught gevangen een flinke groep ambtenaren uit Kampen, van de Politie, de Distributiedienst en de Gemeentesecretarie. Onderling heerschte er een zeer goede verstandhouding. Men stond elkaar met raad en daad terzijde, deelde in elkaars droefheid en vreugde, ongeacht de vroegere positie of rang. Allen waren hoopvol gestemd, wat hun lot en het verloop van den oorlog betrof.

Uit deze gevangenschap is te Kampen niet teruggekeerd Gerrit van den Oever. Waarom hij in den vreemde moest blijven is een vraag, waarop wij in deze bedeeling geen antwoord zullen krijgen. Het is aan hem, die ik onderstaande ontboezeming wijd.

Op 10 Juni 1943 kwam hij in Vught met K.T. van der Veen en J.H. Polder, resp. chef van de Afdeling Financiën en chef van de afdeling Bevolking.

9 Juni 1943 was er brand ontdekt in een kluis in het Stadhuis te Kampen, waarin de administratie van de bevolking werd bewaard. Dat was sabotage en de Politie-chef Boesveld gaf de zaak door aan de Sicherheitsdienst. De vermoedelijke dader was voortvluchtig, maar de S.D. zou geen S.D. zijn geweest, wanneer zulk een feit niet werd benut om personen op te pakken, die nu niet dadelijk als pro-Duitsch stonden aangeschreven. Gevolg was de arrestatie van deze drie ambtenaren, die, alhoewel onschuldig, in "Schutzhaft" werden genomen.

Gerrit van den Oever was niet een persoon, geschikt voor een Duitsch concentratiekamp. Afkomstig uit een nette burgerfamilie, was hij "beschut" opgevoed en grootgebracht. In zijn later leven als secretarie-ambtenaar en reserve-officier bij het Nederlandsche leger had hij nimmer "aan den lijve" ondervonden, dat er in dit leven lichamelijk en geestelijk zware eischen kunnen worden gesteld. Hij had het in Vught moeilijk. Den eersten tijd van zijn verblijf aldaar was hij geplaatst in het "zand-commando", waarin hard met de schop moest worden gewerkt. In dit werk was hij lichamelijk niet getraind; deze arbeid viel hem zeer zwaar.

Bij zijn komst in het kamp was de onderkleeding ingenomen. In Juni 1943 waren de dagen koud en guur. Hoe dankbaar was hij mij dat ik hem voorzag van een wollen pullover, die bij een Jood voor een doos sigaren door mij was geruild.

Na veel moeite is het ons gelukt hem geplaatst te krijgen in het Philips-commando, waar hij op de schrijfkamer werd tewerk gesteld. Daar heeft hij tijdens zijn verblijf te Vught altijd gewerkt, of niet gewerkt, want door de Philips-directie werd van de intellectueelen niet veel werk gevraagd.

Gerrit was steeds neerslachtiger; had altijd heimwee naar Kampen, naar zijn vrouw en kinderen. Hij sprak graag over zijn jongste zoontje, tijdens zijn gevangenschap geboren,

dat hij nimmer heeft gezien. Hoe bezorgd was hij over zijn ouden vader, die in den zomer van 1943 door de S.D. in het Huis van Bewaring te Arnhem werd ingesloten!

Gerrit kon niet tegen het leven in een Duitsch concentratiekamp. Hij was stil en in zichzelf gekeerd en was niet bij machte er zich bovenuit te werken. Een enkele keer, wanneer hij een brief van zijn vrouw had ontvangen met gunstige berichten, leefde hij wat op, doch spoedig kwam het heimwee naar huis weer bij hem boven.

Onder de gegeven omstandigheden leed hij, zoowel lichamelijk als geestelijk, onder de behandeling in het kamp, hem aangedaan door de S.S.-kliek en hun handlangers. Hij nam de zaken te zwaar op. Wel getuigde hij van zijn geloof en vertrouwen op God. Als regel ging hij alleen stil zijn weg en verkropte veel leed.

In den zomer van 1944 is hij via het doorgangslager Amersfoort overgebracht naar het beruchte concentratiekamp Neuengamme en vandaar naar een onderlager, Hussum, waar hij reeds op 28 November 1944 is overleden.

Daar ik zelf op 25 Mei 1944 plotseling uit Vught werd weggevoerd, heb ik van hem geen afscheid kunnen nemen.

God trooste zijn eenzaam achtergebleven jonge weduwe met haar kinderen en zijn bejaarde ouders. De vrouw heeft een liefhebbenden man, de kinderen hebben een zorgzamen vader en de ouders een veelbelovenden zoon verloren!